TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 1. oktobrī *

Lieta C-505/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 22. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 19. novembrī, tiesvedībā, ko uzsākusi

Compañía Española de Comercialización de Aceite SA,

piedaloties

***Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva* (*Asoliva*)**,

***Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles* (*Anierac*)**,

Administración del Estado.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Šīmans [*K. Schiemann*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] (referents) un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 17. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Compañía Española de Comercialización de Aceite SA* vārdā — R. Iljeskass Ortiss [*R. Illescas Ortiz*], *abogado*,

— *Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva* (*Asoliva*) vārdā — M. Albarasina Paskvāla [*M. Albarracín Pascual*], *procuradora*, un K. Ortega Martinesa [*C. Ortega Martínez*], *abogada*,

— *Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles* (*Anierac*) vārdā — F. Bermudess de Kastro Rosiljo [*F. Bermúdez de Castro Rosillo*], *procurador*, un A. Ruiss-Himeness Agiljārs [*A. Ruiz-Giménez Aguilar*], *abogado*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — F. Himeno Fernandess [*F. Jimeno Fernández*] un F. Kastiljo de la Torre [*F. Castillo de la Torre*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2009. gada 12. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1966. gada 22. septembra Regulas Nr. 136/66/EEK par eļļas un tauku tirgus kopīgo organizāciju (OV L 172, 3025. lpp.), kas ir grozīta ar Padomes 1998. gada 20. jūlija Regulu (EK) Nr. 1638/98 (OV L 210, 32. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 136/66"), 12.a panta un Padomes 1962. gada 4. aprīļa Regulas Nr. 26, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai (OV 30, 993. lpp.), 2. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar *Compañía Española de Comercialización de Aceite SA* (turpmāk tekstā — "*Cecasa*") iesniegtu prasību pret *Tribunal de Defensa de la Competencia* [Konkurences aizsardzības tiesas] 2002. gada 5. marta nolēmumu, ar kuru tam ir atteikta īpaša atļauja dibināt olīveļļas tirdzniecības kopuzņēmumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

Tiesiskais regulējums par konkurences noteikumu piemērojamību lauksaimniecības nozarē

3 Atbilstoši Regulas Nr. 26 pirmajam apsvērumam:

"pamatojoties uz Līguma [36]. pantu, viens no jautājumiem, ko izlemj saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, ir, vai Līgumā noteiktos konkurences noteikumus piemēro lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai [..]".

4 Regulas Nr. 26 1. pantā ir noteikts:

"No šīs regulas spēkā stāšanās brīža Līguma [81]. līdz [86]. pantu un to īstenošanas noteikumus, ievērojot šīs regulas 2. pantu, piemēro visiem Līguma [81]. panta 1. punktā un [82]. pantā minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas saistītas ar Līguma [I] pielikumā uzskaitīto produktu ražošanu vai tirdzniecību."

5 EK līguma I pielikumā uzskaitīto lauksaimniecības produktu starpā ir olīveļļa.

6 Atbilstoši Regulas Nr. 26 2. panta 1. un 2. punktam:

"1. Līguma [81]. panta 1. punktu nepiemēro tādiem iepriekšējā pantā minētiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas veido būtisku valsts tirgus organizācijas daļu vai nepieciešami Līguma [33]. pantā ietverto mērķu sasniegšanai. It īpaši tas netiek piemērots vienas dalībvalsts lauksaimnieku, lauksaimnieku apvienību vai šādu apvienību nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu vai tirdzniecību, vai kopīgu iekārtu izmantošanu lauksaimniecības produktu uzglabāšanai, apstrādei vai pārstrādei, un saskaņā ar ko nav pienākuma noteikt vienādas cenas, ja vien Komisija neuzskata, ka ar to izslēgta konkurence vai apdraudēti Līguma [33]. panta mērķi.

2. Pēc konsultēšanās ar Komisiju un attiecīgo uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību un citu saistītu fizisku personu vai juridisku personu uzklausīšanas, ja Komisija to uzskata par lietderīgu, Komisijai vienīgajai ir tiesības, ko pārbauda Tiesa, ar publicējamu lēmumu noteikt, kuras vienošanās, lēmumi un darbības atbilst 1. punkta nosacījumiem."

Tiesiskais regulējums eļļu un tauku nozarē

7 Regulas Nr. 136/66 12.a pantā ir noteikts:

"Ja dažos Kopienas reģionos ir nopietni tirgus traucējumi, lai noregulētu tirgu, var pieņemt lēmumu saskaņā ar 38. pantā paredzēto kārtību, pilnvarojot dalībvalstu apstiprinātas organizācijas, kas piedāvā pietiekamas garantijas, slēgt līgumus par tās

olīveļļas glabāšanu, ko tās pārdod. No attiecīgajām organizācijām priekšrocības ir ražotāju grupām un to asociācijām, kas atzītas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 952/97 [Padomes 1997. gada 20. maija Regula par ražotāju grupām un to apvienībām (OV L 142, 30. lpp.)]

Pirmajā daļā minētos pasākumus cita starpā var īstenot, ja tirgū reģistrētā vidējā cena atsauces laikposmā ir mazāka kā 95 % no intervences cenas, ko piemēro 1997./98. tirdzniecības gadā.

Līgumu izpildei piešķirto atbalsta summu un sīki izstrādātus noteikumus šā panta īstenošanai un jo īpaši attiecīgo eļļu daudzumus, īpašības un glabāšanas ilgumu nosaka saskaņā ar 38. pantā paredzēto kārtību tā, lai atstātu vērā ņemamu ietekmi uz tirgu. Atbalstu var piešķirt konkursa kārtībā."

8 Regulas Nr. 136/66 38. panta 1. punktā ir atsauce uz komitoloģijas procedūru.

9 No Regulas Nr. 952/97 1. panta izriet, ka šī regula atsevišķiem reģioniem ir izveidojusi atbalsta ražotāju grupu un to apvienību veidošanai shēmu.

10 Tādējādi Regulas Nr. 952/97 1. pants ir izteikts šādi:

"Lai novērstu strukturālus traucējumus saistībā ar piedāvājumu un lauksamniecības produktu laišanu tirgū atsevišķos reģionos, traucējumus, ko raksturo nepietiekama ražotāju organizācijas pakāpe, ar šo regulu šiem reģioniem tiek izveidota atbalsta ražotāju grupu un to apvienību veidošanai shēma."

11 Regula Nr. 952/97 tika atcelta, to neaizstājot ar citu, kopš 1999. gada 3. jūlija ar Padomes 1999. gada 17. maija Regulu (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu (OV L 160, 80. lpp.).

12 No Regulas Nr. 1257/1999 četrdesmit ceturtā apsvēruma izriet, ka, ņemot vērā atbalsta ražotāju grupām un to apvienībām esamību vairākās kopējā tirgus organizācijās, vairs nešķiet, ka būtu piešķirams īpašs atbalsts ražotāju grupām lauku attīstības ietvaros.

13 Regulas Nr. 1638/98 vienpadsmitais apsvērums ir izteikts šādi:

"tā kā intervences režīms ir stimuls ražošanai, kas destabilizē tirgu; tā kā tāpēc iepirkšana ir jāpārtrauc un atsauces uz intervences cenu ir jāsvītro vai jāaizstāj."

14 Minētās regulas divpadsmitais apsvērums ir izteikts šādi:

"lai regulētu olīveļļas piegādi nopietnu tirgus traucējumu gadījumā, ir vajadzīga atbalsta sistēma par privātiem glabāšanas līgumiem [atbalsta shēma privātiem glabāšanas līgumiem], attiecībā uz minētajiem līgumiem piešķirot priekšrocības ražotāju grupām un to asociācijām, kas ir atzītas saskaņā ar [Regulu Nr. 952/97]."

15 Komisijas 1998. gada 21. decembra Regulas (EK) Nr. 2768/98 par atbalsta shēmu attiecībā uz olīveļļas privātu uzglabāšanu (OV L 346, 14. lpp.) 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ražotāju dalībvalstu kompetentās iestādes slēdz līgumus par nefasētas neapstrādātas olīveļļas privātu uzglabāšanu saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti šajā regulā."

16 Atbilstoši minētās regulas 1. panta 2. punktam Komisija var izsludināt konkursus uz ierobežotu laika posmu, lai noteiktu atbalstu, ko piešķir par nefasētas neapstrādātas olīveļļas privātas uzglabāšanas līgumu izpildi.

Valsts tiesiskais regulējums

17 1989. gada 17. jūlija Likuma Nr. 16/1989 par konkurences aizsardzību (*Ley 16/1989 de Defensa de la Competencia*; *BOE* Nr. 170, 1989. gada 18. jūlijs, 22747. lpp.; turpmāk tekstā — "*LDC*") 1. pantā ir noteikts:

"1. Visi nolīgumi, lēmumi, kopīgi ieteikumi vai saskaņotas darbības, proti, apzināti saskaņotas darbības, kuru mērķis ir ierobežot vai izkropļot konkurenci visā valsts tirgū vai tikai kādā tā daļā, kam ir šādas sekas vai arī kam varētu būt šādas sekas, ir aizliegti, it īpaši tie,

a) kuri tieši vai netieši nosaka cenas vai kādus citus tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas nosacījumus;

b) kuri ierobežo vai kontrolē ražošanu, izplatīšanu, tehnoloģisko attīstību vai investīcijas;

c) kuri sadala tirgu vai piegādes avotus.

[..]

2. Nolīgumi, lēmumi vai ieteikumi, kas ir aizliegti atbilstoši šī panta 1. punktam, ir pilnībā spēkā neesoši un uz tiem neattiecas šajā likumā paredzētie izņēmumi.

[..]"

18 Likuma Nr. 16/1989 3. pantā ar virsrakstu "Atļaujas piešķiršanas gadījumi" ir noteikts:

"1. Var atļaut 1. pantā norādītos nolīgumus, lēmumus, ieteikumus un darbības vai to kategorijas, kas palīdz uzlabot preču un pakalpojumu ražošanu vai tirdzniecību vai sekmēt tehnisko vai saimniecisko attīstību, ja vien:

a) patērētājiem vai lietotājiem tiek ļauts pienācīgi baudīt to radītās priekšrocības,

b) attiecīgajiem uzņēmumiem netiek uzlikti ierobežojumi, kuri nav obligāti vajadzīgi, lai sasniegtu attiecīgos mērķus; un

c) uzņēmumiem, kas ir to dalībnieki, netiek dota iespēja likvidēt konkurenci attiecībā uz šo ražojumu vai pakalpojumu būtisku daļu.

2. Tāpat, ja vien un ciktāl to attaisno vispārējais saimnieciskais stāvoklis un sabiedrības intereses, var atļaut 1. pantā norādītos nolīgumus, lēmumus, ieteikumus un darbības vai to kategorijas:

a) kuru mērķis ir atbalstīt un sekmēt eksportu, ja vien ar tiem netiek kropļota konkurence iekšējā tirgū, un tie ir saderīgi ar saistībām, kas izriet no Spānijas ratificētajiem starptautiskajiem līgumiem,

b) kas rada pietiekami nozīmīgu sociālā un saimnieciskā līmeņa paaugstināšanos nomāktajos apgabalos un nomāktajās nozarēs, vai

c) kas sava maznozīmīguma dēļ nespēj ievērojami skart konkurenci."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

19 No Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *Cecasa* ir saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem dibināta akciju sabiedrība, kurā 68 % kapitāla daļu pieder eļļas ražotājiem, eļļas spiestuvēm un kooperatīviem, bet 32 % kapitāla daļu pieder kredītiestādēm un citām organizācijām. Sabiedrību pārstāvošie olīveļļas audzētāji saražo no 50 % līdz 60 % olīveļļas produkcijas Spānijā.

20 2001. gada 5. aprīli *Cecasa* valsts konkurences iestādēs iesniedza lūgumu piešķirt īpašu atļauju *LCD* 3. panta izpratnē, lai radītu olīveļļas tirdzniecības uzņēmumu, tās galvenais

mērķis bija novērst eļļas cenu samazināšanos zem noteikta līmeņa, kas noteikts apmēram 95 % no agrākās intervences cenas, pērkot eļļu virs šī cenas līmeņa un to laižot no jauna tirgū, ja cenas no jauna pieaug.

21 Uzskatot, ka *Cecasa* iesniegtais lūgums piešķirt īpašu atļauju ir vērsts uz vienošanās konkurentu starpā panākšanu, lai saglabātu olīveļļas cenas papildu laikposmā, *Tribunal de Defensa de la Competencia* ar 2002. gada 5. marta lēmumu noraidīja šo lūgumu.

22 Minētais lēmums būtībā ir apstiprināts ar *Audiencia Nacional* [Valsts tiesas] Administratīvo lietu palātas 2005. gada 22. jūlija lēmumu, par kuru *Cecasa* iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

23 Šajos apstākļos *Tribunal Supremo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 136/66 [..] 12.a pantā ir atļauts akciju sabiedrību, kuras dalībnieku vairākums ir olīvu ražotāji, eļļas spiestuves un to kooperatīvi, kā arī finanšu organizācijas, iekļaut to "organizāciju" starpā, kurām atļauts slēgt līgumus par olīveļļas uzglabāšanu? Vai var uzskatīt, ka šāda sabiedrība ir pielīdzināma ražotāju grupām un to apvienībām Regulas [..] Nr. 952/97 izpratnē?

2) Vai gadījumā, ja sabiedrība būtu pieskaitāma "organizācijām", kuras ir tiesīgas nodarboties ar uzglabāšanu, "dalībvalsts apstiprinājums", ko šīm organizācijām

jābūt saņēmušām saskaņā ar iepriekš minēto Regulas Nr. 136/66 12.a pantu, varētu būt saņemts saistībā ar lūgumu piešķirt īpašu atbrīvojumu ("atļauju"), kas iesniegts valsts konkurences aizsardzības iestādēm?

3) Vai Regulas Nr. 136/66 12.a pantā ir noteikta obligāta prasība, lai Komisija katrā konkrētajā gadījumā atļautu olīveļļas uzglabāšanu, vai, gluži pretēji, ar šo tiesību normu ir saderīgs mehānisms, kas, vienojoties ražotājiem, izveidots minētās olīveļļas iegādei un turpmākai uzglabāšanai, to finansējot privāti, kurš sāktu darboties tikai un vienīgi tādā pašā kārtībā un ar tiem pašiem nosacījumiem, kā veicot Kopienu finansētu privātu uzglabāšanu, un kura mērķis būtu papildināt un pilnveidot minēto Kopienas finansēto uzglabāšanu, nepārsniedzot tās robežas?

4) Vai Tiesas judikatūra, kas iedibināta 2003. gada 9. septembra spriedumā [lieta C-137/00 *Milk Marque et national Farmers' Union*, *Recueil*, I-7975. lpp.] attiecībā uz valsts iestāžu veiktu konkurences aizsardzības tiesību normu piemērošanu ražotāju nolīgumiem, kam principā var tikt piemērots [..] Regulas Nr. 26 2. pants, var tikt paplašināti attiecināta uz nolīgumiem, kas savu īpašību dēļ un attiecīgās nozares īpašību dēļ var skart Kopienu olīveļļas tirgu kopumā?

5) Vai valsts konkurences iestādes tiktāl, ciktāl tās ir tiesīgas piemērot valsts tiesību normas attiecībā uz iepriekš minētajiem nolīgumiem, kas var skart eļļas un tauku tirgus kopīgo organizāciju, var tādai sabiedrībai, kāda ir apelācijas sūdzības iesniedzēja, kategoriski aizliegt izmantot olīveļļas uzglabāšanas mehānismus pat "nopietnu tirgus traucējumu" gadījumā Regulas Nr. 136/66 12.a panta izpratnē?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

24 Pirmā prejudiciālā jautājuma otrajā daļā iesniedzējtiesa atsaucas uz Regulu Nr. 952/97, kas pamata prāvā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī vairs nebija spēkā.

25 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, tiklīdz uzdotie jautājumi attiecas uz Kopienu tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-213/07 *Michaniki*, Krājums, I-9999. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Atteikums lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu ir iespējams tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka prasītajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktisko situāciju vai priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav tādu vajadzīgo faktisko un tiesību apstākļu, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Michaniki*, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Kā ģenerāladvokāte ir norādījusi secinājumu 33. punktā, Regula Nr. 952/97 nav zaudējusi savu nozīmi tās atcelšanas dēļ.

28 Šajā lietā ražotāju grupām un to apvienībām, kas ir tieši nosauktas Regulas Nr. 136/66 12.a pantā, ir konkrēta nozīme šīs normas ietvaros. Tieši šīm grupām un to apvienībām Kopienu likumdevējs ir piešķīris priekšrocības noslēgt olīveļļas glabāšanas līgumus.

29 Šādos apstākļos pirmā prejudiciālā jautājuma otrā daļa ir jāatzīst par pieņemamu.

Par pirmo jautājumu

30 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai akciju sabiedrība, kuras dalībnieku vairākums ir olīveļļas ražotāji, eļļas spiestuves un to kooperatīvi un pārējie dalībnieki ir finanšu organizācijas, ietilpst "organizāciju" jēdzienā, kurām atļauts slēgt līgumus par olīveļļas uzglabāšanu Regulas Nr. 136/66 12.a panta izpratnē.

31 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, kā tas izriet no Regulas Nr. 1638/98 vienpadsmitā apsvēruma, ievērojot risku, ka intervences pirkšanas shēma varētu destabilizēt tirgu, Padome ir nolēmusi olīveļļas tirgus reformas ietvaros pēc šīs regulas pieņemšanas pārtraukt intervences pirkšanas shēmu.

32 No Regulas Nr. 1638/98 divpadsmitā apsvēruma izriet, ka, lai sasniegtu mērķi noregulēt olīveļļas piedāvājumu nopietnu tirgus traucējumu gadījumā, ir izveidota atbalsta shēma privātas glabāšanas līgumiem. Šī shēma ir raksturota Regulas Nr. 136/66 12.a pantā.

33 Kā tas izriet no minētā 12.a panta, skatīta kopā ar Regulas Nr. 1638/98 divpadsmito apsvērumu, organizācijām, kas piedāvā pietiekamas garantijas, ko ir apstiprinājušas kompetentas dalībvalsts iestādes, var atļaut noslēgt līgumus par privāto glabāšanu. Šo organizāciju vidū ir ražotāju grupas un to apvienības Regulas Nr. 952/97 izpratnē, kurām ir piešķirtas priekšrocības.

34 Ir jākonstatē, ka, ievērojot Regulas Nr. 136/66 12.a pantā noteiktās prasības, gan privāti uzņēmumi, gan valsts uzņēmumi neatkarīgi no to sastāva vai finansēšanas veida var saņemt atļauju slēgt līgumus atbilstoši šim pantam.

35 Tādējādi uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka akciju sabiedrība, kuras dalībnieku vairākums ir olīveļļas ražotāji, eļļas spiestuves un to kooperatīvi un pārējie dalībnieki ir finanšu organizācijas, var ietilpt "organizāciju" jēdzienā, kurām atļauts slēgt līgumus par olīveļļas uzglabāšanu Regulas Nr. 136/66 12.a panta izpratnē, ja ir izpildīti šajā normā paredzētie nosacījumi.

Par otro jautājumu

36 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, ar kādiem nosacījumiem dalībvalstij ir jāsniedz Regulas Nr. 136/66 12.a pantā paredzētais apstiprinājums.

37 Vispirms ir jānorāda, ka minētais pants neietver nekādus precizējumus attiecībā uz valsts procedūru, kuras rezultātā organizācija, kas vēlas privāti uzglabāt olīveļļu, saņem

apstiprinājumu. Tas arī neraksturo precīzāk valsts iestādi, kas tiek pilnvarota izsniegt šādu apstiprinājumu.

38 Tātad, lai gan dalībvalstīm šajā sakarā ir iespējas brīvi noteikt olīveļļas privātās glabāšanas Regulas Nr. 136/66 12.a panta izpratnē procedūras organizāciju, tomēr, to darot, tām pilnībā ir jāievēro šajā regulā noteiktie mērķi un pienākumi.

39 Tomēr dalībvalsts izvēlētajai iestādei, kas izsniedz apstiprinājumu, ir jābūt iespējai veikt visas pārbaudes, kas ir piemērotas, lai nodrošinātu, ka organizācija, kas ir iesniegusi lūgumu piešķirt atļauju, ir piemērota, lai privāti uzglabātu olīveļļu, ievērojot lauksamniecības tiesiskā regulējuma noteikumus, un šajā sakarā piedāvā pietiekamas garantijas.

40 Turklāt, lai nodrošināto Regulas Nr. 136/66 12.a panta lietderīgo iedarbību, iestādei, kas ir pilnvarota atļaut organizācijai noslēgt līgumus atbilstoši šim pantam, ir jābūt skaidri identificējamai.

41 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka "dalībvalsts apstiprinājums", ko šīm organizācijām jābūt saņēmušām saskaņā ar Regulas Nr. 136/66 12.a pantu, varētu būt saņemts saistībā ar lūgumu piešķirt īpašu atbrīvojumu ("atļauju"), kas iesniegts valsts konkurences aizsardzības iestādēm, ar nosacījumu, ka šai iestādei ir iespēja efektīvi pārbaudīt organizācijas, kas ir iesniegusi lūgumu piešķirt atļauju, ievērojot likumu prasības, privāti uzglabāt olīveļļu piemērotību.

Par trešo jautājumu

42 Uzdodot trešo jautājumu, valsts tiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 136/66 12.a pants pieļauj olīveļļas pirkšanas un glabāšanas mehānisma pastāvēšanu, kas ir izveidots, privāti vienojoties, un ir privāti finansēts, kurš nav pakļauts atļaujas saņemšanas procedūrai, uz kuru atsaucas šī tiesību norma.

43 Šajā sakarā, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 31. un 32. punktā, olīveļļas tirgus reformas ietvaros pēc Regulas Nr. 1638/98 pieņemšanas Regulas Nr. 136/66 12.a pantā tika izveidota Kopienu atbalsta olīveļļas privātas glabāšanas līgumu slēgšanai shēma.

44 Ņemot vērā šīs tiesību normas tekstu, ir jānorāda, ka Regulas Nr. 136/66 12.a pantā iedibinātais mehānisms attiecas vienīgi uz privātu uzglabāšanu, kas saņem Kopienu finansējumu.

45 Turpretim, ja tirgus dalībnieki netiecas iegūt Kopienu atbalstu, olīveļļas privāta uzglabāšana neietilpst Regulas Nr. 136/66 piemērošanas jomā.

46 Tomēr Regulas Nr. 136/66 12.a pants nevar liegt izveidot privātu uzglabāšanas mehānismu, kas tiek privāti finansēts.

47 Šādas sistēmas, kas nesaņem Kopienu atbalstu, izveide tomēr neatbrīvo olīveļļas uzglabāšanu no Kopienu tiesību un valsts tiesību noteikumu, kas regulē olīveļļas tirgu, kā arī konkurences noteikumu piemērošanas.

48 Līdz ar to uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 136/66 12.a pants pieļauj tāda olīveļļas pirkšanas un glabāšanas mehānisma pastāvēšanu, kas ir izveidots, privāti vienojoties, un ir privāti finansēts, kurš nav pakļauts atļaujas saņemšanas procedūrai, uz kuru veikta atsauce šajā tiesību normā.

Par ceturto un piekto jautājumu

49 Uzdodot ceturto un piekto jautājumu, iesniedzējtiesa jautā par valsts konkurences iestāžu kompetences apjomu, ja uzņēmumu, kas darbojas valsts olīveļļas tirgū, nolīgums var ietekmēt Kopienu tirgu.

50 Turpinājumā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienu tiesības un valsts tiesības jautājumā par konkurenci ir piemērojamas paralēli, ņemot vērā, ka tajās aizliegtās darbības tiek apskatītas no dažādiem aspektiem. EKL 81. pantā un EKL 82. pantā tās tiek apskatītas no to šķēršļu, kas var rasties tirdzniecībai starp dalībvalstīm, perspektīvas, savukārt valsts tiesiskajā regulējumā tās apskata, pamatojoties uz šim regulējumam piemītošajiem specifiskajiem apsvērumiem, un izvērtē aizliegtās darbības tikai no šāda aspekta (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Ievērojot šo valsts tiesību normu un Kopienu tiesību jautājumā par konkurenci paralēlo piemērošanu, tas, ka uzņēmumu nolīgums attiecībā uz nozari, ko regulē tirgus kopīgā organizācija, varētu ietekmēt dalībvalstu tirdzniecību, nav pamats ekskluzīvai Kopienu tiesību piemērošanai.

52 Kā Tiesa ir jau nospriedusi, tā kā Kopienu konkurences noteikumu piemērošanas joma nav identiska ar valsts konkurences tiesību piemērošanas jomu, tikai tas, ka EKL 36. pantā un Regulā Nr. 26 Kopienu likumdevējs ir saskaņojis Kopienu lauksaimnie-

cības politikas un Kopienu konkurences politikas mērķus, obligāti nenozīmē, ka jebkura valsts konkurences tiesību piemērošana ir pretrunā EKL 36. pantam un Regulai Nr. 26 (iepriekš minētais spriedums lietā *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, 66. punkts).

53 Attiecībā, konkrētāk, uz Regulas Nr. 26 2. panta 2. punkta interpretāciju, kā ģenerāladvokāte ir norādījusi secinājumu 87. punktā, Komisijas ekskluzīvā kompetence konstatēt, kurām vienošanām, lēmumiem un praksēm ir piemērojams šīs regulas 2. panta 1. punktā paredzētais izņēmums, neliedz piemērot valsts konkurences tiesības.

54 Regulas Nr. 26 2. panta 2. punktā vienīgi ir noteikta iestāde, kas ir kompetenta piemērot Kopienu konkurences tiesības.

55 Tomēr ir jāatgādina, ka valsts konkurences iestādēm, ja tās darbojas jomā, ko regulē tirgus kopīgā organizācija attiecīgajā nozarē, ir jāatturas no jebkuriem pasākumiem, kas varētu pārkāpt vai ietekmēt šo kopīgo organizāciju (iepriekš minētais spriedums lietā *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, 94. punkts).

56 Gadījumā, uz kuru attiecas gan EKL 81. panta 1. punkta materiālā piemērošanas joma, gan arī valsts konkurences tiesības, valsts kompetentās iestādes nedrīkst nonākt pretrunā Komisijas lēmumam vai arī radīt šādu pretrunu (šajā sakarā skat. 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā C-344/98 *Masterfoods* un *HB*, *Recueil*, I-11369. lpp., 51. un 52. punkts).

57 Tādējādi ir jākonstatē, ka, ievērojot šī sprieduma 55. un 56. punktā norādītos nosacījumus, valsts konkurences iestādes ir tiesīgas kontrolēt un tātad — aizliegt olīveļļas uzglabāšanas mehānismus, par kuriem vienošanās ir notikusi un kuri tiek finansēti ārpus Regulas Nr. 136/66 12.a panta piemērošanas jomas un kuri var ietekmēt Kopienas tirgu.

58 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz ceturto un piekto jautājumu ir jāatbild, ka valsts konkurences iestādes tiktāl, ciktāl tās, pirmkārt, neveic nekādus pasākumus, kas varētu pārkāpt vai ietekmēt olīveļļas tirgus kopīgo organizāciju, un, otrkārt, nepieņem lēmumus, kas ir pretrunā Komisijas lēmumam vai arī var radīt šādu pretrunu, ir tiesīgas piemērot valsts konkurences tiesību normas nolīgumam, kas var ietekmēt olīveļļas tirgu Kopienu līmenī.

Par tiesāšanās izdevumiem

59 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) akciju sabiedrība, kuras dalībnieku vairākums ir olīveļļas ražotāji, eļļas spiestuves un to kooperatīvi un pārējie dalībnieki ir finanšu organizācijas, var ietilpt organizāciju jēdzienā, kurām atļauts slēgt līgumus par olīveļļas

uzglabāšanu, Padomes 1966. gada 22. septembra Regulas Nr. 136/66/EEK par eļļas un tauku tirgus kopīgo organizāciju, kas ir grozīta ar Padomes 1998. gada 20. jūlija Regulu (EK) Nr. 1638/98, 12.a panta izpratnē, ja ir izpildīti šajā normā paredzētie nosacījumi;

2) **"dalībvalsts apstiprinājums", ko šīm organizācijām jābūt saņēmušām saskaņā ar Regulas Nr. 136/66, kas ir grozīta ar Regulu Nr. 1638/98, 12.a pantu, varētu būt saņemts saistībā ar lūgumu piešķirt īpašu atbrīvojumu ("atļauju"), kas iesniegts valsts konkurences aizsardzības iestādēm, ar nosacījumu, ka šai iestādei ir iespēja efektīvi pārbaudīt organizācijas, kas ir iesniegusi lūgumu piešķirt atļauju, ievērojot likumu prasības, privāti uzglabāt olīveļļu piemērotību;**

3) **Regulas Nr. 136/66, kas ir grozīta ar Regulu Nr. 1638/98, 12.a pants pieļauj tāda olīveļļas pirkšanas un glabāšanas mehānisma pastāvēšanu, kas ir izveidots, privāti vienojoties, un ir privāti finansēts, kurš nav pakļauts atļaujas saņemšanas procedūrai, uz kuru veikta atsauce šajā tiesību normā;**

4) **valsts konkurences iestādes tiktāl, ciktāl tās, pirmkārt, neveic nekādus pasākumus, kas varētu pārkāpt vai ietekmēt olīveļļas tirgus kopīgo organizāciju, un, otrkārt, nepieņem lēmumus, kas ir pretrunā Komisijas lēmumam vai arī var radīt šādu pretrunu, ir tiesīgas piemērot valsts konkurences tiesību normas nolīgumam, kas var ietekmēt olīveļļas tirgu Kopienu līmenī.**

[Paraksti]